

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoPr/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2517204772
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2517204772.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudcov: JUDr. Martin Holič a Mgr. Renáta Gavalcová, v právnej veci žalobkyne: Mgr. N. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom I., Q. Y. XXXX/XX, proti žalovaným: 1. Generálne riaditeľstvo zboru väzenskej a justičnej stráže, IČO: 00 212 008, so sídlom Bratislava, Šagátová 1, 2. Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby Leopoldov, IČO: 00 738 271, so sídlom Leopoldov, Gucmanova 19/670, o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č. k. 18Cpr/34/2018-223 zo dňa 9. októbra 2019, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému 1. a žalovanému 2. **p r i z n á v a** voči žalobkyňi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom rozhodol, že žalovaní 1. a 2. majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, § 2 ods. 1, § 2a ods. 1, 2, 3, § 3 ods. 1, 2, § 6 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, 3, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „antidiskriminačný zákon“), čl. 1, čl. 6, § 13 ods. 1, 2, 7 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“), § 1 ods. 1, 2, 3, § 2a ods. 1 až 3, § 33 ods. 1, 2, 3, § 35 ods. 6, § 142a ods. 5 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície (ďalej len „zákon o štátnej službe“), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 307, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku.

3. Prvoinštančný súd vychádzal zo skutkových zistení, že Personálnym rozkazom riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Leopoldove č. 132 zo dňa 30.04.2008 bola žalobkyňa prijatá podľa § 14 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. do služobného pomeru v štátnej službe príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže a dňom 1.5.2008 bola vymenovaná podľa § 121 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. do hodnosti strážmajster. Zároveň bola ustanovená do funkcie samostatný strážny úseku strážnej činnosti oddelenia ochrany a obrany Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Leopoldove. Žiadosťou zo dňa 16.9.2015 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o služobné voľno s nárokom na služobný plat. Žiadosťou zo dňa 3.5.2016 žalobkyňa požiadala o prevedenie na oddelenie výkonu väzby. Žiadosťou zo dňa 1.11.2016 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o prevedenie na oddelenie výkonu väzby. Žiadosťou zo dňa

10.12.2016 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o prevedenie na inú funkciu. Žiadosťou zo dňa 18.4.2017 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o prevedenie na inú funkciu. Žiadosťou zo dňa 21.8.2017 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o prevedenie na inú funkciu. Žiadosťou zo dňa 22.9.2017 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o prevedenie na inú funkciu. Žiadosťou zo dňa 2.10.2017 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o prevedenie na inú funkciu. Žiadosťou zo dňa 12.10.2017 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o prevedenie na inú funkciu. Žiadosťou zo dňa 7.11.2017 žalobkyňa požiadala žalovaného 2. o prevedenie na inú funkciu. Listom zo dňa 21.9.2015 č. GR ZVJS-20-32/14-2015 oznámil žalovaný 1. žalobkyni, že nesúhlasí s vyslaním na štúdium pri výkone štátnej služby na vysokej škole. Listom zo dňa 23.11.2016 č. ÚVTOSaÚVV-6-56-1/14-2016 oznámil žalovaný 2. žalobkyni, že prevedenie z oddelenia ochrany na oddelenie väzby zamietá. Listom zo dňa 27.12.2016 č. ÚVTOSaÚVV-6-61-1/14-2016 oznámil žalovaný 2. žalobkyni, že prevedenie z oddelenia ochrany na oddelenie väzby zamietá. Listom zo dňa 18.1.2017 č. GR ZVJS-5-4/14-2017 oznámil žalovaný 1. žalobkyni, že žiadosti o udelenie súhlasu so získaním vzdelania nevyhovuje. Listom zo dňa 12.5.2017 č. ÚVTOSaÚVV-11991-1/14-2017 oznámil žalovaný 2. žalobkyni, že žiadosť o prevedenie na funkciu vedúci odborný referent príjmu úseku administratívy oddelenia organizačno-právneho ústavu Leopoldov zamietá. Listom zo dňa 18.9.2017 č. ÚVTOSaÚVV-11991-1/14-2017 oznámil žalovaný 2. žalobkyni, že prevedenie na funkciu pedagóg na úseku pedagogických a psychologických činností oddelenia výkonu trestu ústavu Leopoldov zamietá. Listom zo dňa 2.10.2017 č. ÚVTOSaÚVV-11991-1/14-2017 oznámil žalovaný 2. žalobkyni, že žiadosť o prevedenie na funkciu odborný referent úseku výstrojno-výzbrojného oddelenia logistiky ústavu Leopoldov zamietá. Listom zo dňa 20.10.2017 č. ÚVTOSaÚVV-11991-2/14-2017 oznámil žalovaný 2. žalobkyni, že žiadosť o prevedenie na funkciu odborný referent úseku výstrojno-výzbrojného oddelenia logistiky ústavu Leopoldov zamietá. Listom zo dňa 10.11.2017 č. ÚVTOSaÚVV-11991-1/14-2017 oznámil žalovaný 2. žalobkyni, že žiadosť o prevedenie na funkciu zástupcu vedúceho zmeny oddelenia ochrany ústavu Leopoldov zamietá. Listom zo dňa 24.11.2017 č. ÚVTOSaÚVV-11991-1/14-2017 oznámil žalovaný 2. žalobkyni, že žiadosť o prevedenie na funkciu sociálny pracovník oddelenia výkonu väzby ústavu Leopoldov zamietá. Listom zo dňa 09.01.2017 č. ÚVTOSaÚVV-12-2/14-2017 označeným ako stanovisko k podaniu žalovaný 2. oznámil žalobkyni, že v súčasnej dobe študuje individuálne na rôznych vysokých školách 9 príslušníkov zboru ústavu na II. stupni vysokej školy a 10 príslušníkov zboru ústavu študuje na I. stupni vysokej školy. Ani jeden zo študujúcich príslušníkov zboru ústavu nedostal súhlas na štúdium pri výkone štátnej služby.

4. Právne uzavrel, že žaloba je nedôvodná v celom rozsahu, preto ju zamietol. V konaní bolo nesporné, že žalovaný 1. neudelil žalobkyni súhlas na štúdium a žalovaný 2. nevyhovet opakovaným žiadosťami žalobkyne o prevedenie. Sporné bolo, či žalovaní 1. a 2. sa zamietajúcimi stanoviskami dopustili voči žalobkyni diskriminačného konania z dôvodu pohlavia. Žalobkyňa svoju žalobu založila na skutkových tvrdeniach, že je diskriminovaná z dôvodu pohlavia, čo je podľa nej dôvodom, prečo nemá zabezpečený adekvátny prístup k iným pozíciám (napr. zástupca vedúceho zmeny, referend výkonu väzby, vedúci odborný referend oddelenia organizačno-právneho, pedagóg oddelenia výkonu trestu) a k vzdelávaniu, keď opakovane žiadala žalovaného 1. o udelenie súhlasu na štúdium, tento jej nebol udelený a mužským kolegom udelený bol, a keď opakovane žiadala žalovaného 2. o prevedenie na oddelenie výkonu väzby, jej žiadosti boli zamietnuté a niekoľkým mužským kolegom bolo vyhovené, napriek tomu, že v zbere pôsobili kratšie a nemali záujem o zvyšovanie kvalifikácie. V súvislosti argumentáciou žalobkyne, že je diskriminovaná z dôvodu pohlavia, prečo nemá zabezpečený adekvátny prístup k iným pozíciám (napr. zástupca vedúceho zmeny, referend výkonu väzby, vedúci odborný referend oddelenia organizačno-právneho, pedagóg oddelenia výkonu trestu) a k vzdelávaniu, keď žalovaný 1. jej neudelil súhlas na štúdium, hoci mužským kolegom bol udelený, keď žalovaný 2. jej opakovane zamietol žiadosti o prevedenie na oddelenie výkonu väzby, hoci mužským kolegom bolo vyhovené, prvoinštančný súd poukázal § 35 ods. 6 a § 142a ods. 5 zákona o štátnej službe, podľa ktorých prevedenie na inú funkciu ako aj súhlas na zvýšenie kvalifikácie, sú v služobnom pomere žalobkyne nenárokovateľné (vychádzajúc z gramatického výkladu slovného spojenia „možno previesť“ a „môže umožniť“). Žalobkyňa bola povinná uniesť bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno, že žalovaní s ňou zaobchádzali znevýhodňujúcim spôsobom, a že takéto zaobchádzanie bolo motivované diskrimináciou z dôvodu pohlavia. Žalobkyňa však v konaní nepreukázala, že tým, že jej nebol daný súhlas na štúdium, a že nebolo vyhovené jej žiadosťiam o prevedenie, bola zo strany žalovaného 1. a žalovaného 2. diskriminovaná, nakoľko postup nadriadených bol v súlade s § 35 ods. 6 a § 142a ods. 5 zákona o štátnej službe.

5. Okresný súd uzavrel, že tvrdenie žalobkyne, že opísaným konaním žalovaného 1. a 2. došlo z ich strany k diskriminácii žalobkyne z dôvodu jej pohlavia, vychádza z jej subjektívneho presvedčenia, avšak takýto subjektívny názor na diskrimináciu jej osoby nie je dôvodom na prijatie záveru, že vo vzťahu k nej mohlo dôjsť k diskriminačnému postupu. Skutočnosť, že ide o subjektívny názor žalobkyne, vyplýva aj z výsluchu žalobkyne, ktorá uviedla, že „si myslí, že niektorým ľuďom vadí, že žena by mohla byť viac ako muž a preto nemá ani tú možnosť sa niekam posúvať. Zrejme to niekomu vadí, že ženy sa chcú vzdelávať a chcú sa posúvať. Oni proste nepotrebujú ženy na funkčných miestach.“ Je prirodzené, že žalobkyňa mohla nadobudnúť subjektívny pocit nespravodlivosti, keď napriek svojmu dlhoročnému pôsobeniu v zbore a dobrovoľnému zvyšovaniu kvalifikácie, nebolo jej žiadostiam zo strany žalovaných vyhovie, uvedené však automaticky neznamená, že zamietnutie jej žiadostí bolo odôvodnené diskrimináciou z dôvodu pohlavia; žalobkyňa naopak so svojím vysokoškolským, navyše právnickým vzdelaním, si mala byť vedomá skutočnosti, že právne predpisy vzťahujúce sa na ňou vykonávanú službu majú svoj špecifický režim narozdiel od súkromnoprávných predpisov a skutočnosť, že žalobkyňa si z vlastnej vôle, vo voľnom čase, zvýšila kvalifikáciu, neznamená, že jej automaticky vznikol nárok na kariérny postup a s týmto mala byť vopred uzročená.

6. Ďalej okresný súd poukázal na vzhľadom na služobné zaradenie žalobkyne, bol v danom prípade povinný vychádzať aj z právnych záverov Ústavného súdu Slovenskej republiky uvedených v uznesení sp. zn. III. ÚS 34/2017, podľa ktorých „V prvom rade je potrebné v súvislosti s výkladom ustanovenia § 33 zákona č. 73/1998 Z. z. uviesť, že služobný pomer príslušníkov Policajného zboru... je svojou povahou inštitútom verejného práva - ide o štátnozamestnanecký právny pomer. Takýto právny pomer nevzniká zmluvou, ale mocenským aktom služobného orgánu - rozhodnutím o prijatí do služobného pomeru a po celú dobu svojho trvania sa výrazne odlišuje od pomeru pracovného, ktorý je naopak typickým pomerom súkromnoprávnym, kde účastníci majú rovnaké postavenie. To sa prejavuje okrem iného aj v právnej úprave týkajúcej sa zmeny služobného pomeru, služobnej disciplíny, skončenia služobného pomeru a nárokov s ním súvisiacich a ďalších prípadov rozhodovania služobných orgánov, ktorá sa vyhýba implementácii zmluvných prvkov (pre služobný pomer cudzorodých) do vzťahov, ktoré sú založené na tuhšej podriadenosti a nadriadenosti subjektov služobného pomeru, pre ktoré je charakteristické jednostranné rozhodovanie zamestnávateľského subjektu o právach a povinnostiach príslušníkov... Vychádzajúc z uvedeného je dôvodné konštatovať, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere nižšiu mieru ochrany, než je tomu u zamestnancov v pracovnom pomere resp. umožňuje služobným orgánom operatívnejšie využitie príslušníkov ustanoviť ich na služobné miesto v danom zbore pre plnenie úloh v inej funkcii. S poukazom na to je potrebné v súvislosti s výkladom ustanovenia § 33 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z. z. uviesť, že dikcia zákona hovorí o ustanovení do „voľnej funkcie“ a nie do „primeranej“, resp. „adekvátnej funkcie“. Logickým výkladom citovaného ustanovenia preto dôvodne možno dospieť k záveru, že citované predpoklady sa posudzujú z hľadiska potrieb a požiadaviek pre danú voľnú funkciu, čo nemožno vykladať tak, že v prípade splnenia požadovaných kritérií je automaticky nárokovateľná adekvátna voľná funkcia.“ Vzhľadom na charakter právnej sily tohto rozhodnutia, okresný súd musel na citované rozhodnutie Ústavného súdu SR v tomto spore prihliadať, nakoľko služobný pomer príslušníkov zboru je inštitútom verejného práva, kde sa poskytuje slabšia právna ochrana ako v prípade súkromnoprávných, pracovnoprávných vzťahov.

7. Žalobkyňa v spore zaťažovalo dôkazné bremeno, keď v prípade ňou tvrdenej diskriminácie bola povinná preukázať, že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania zo strany žalovaného 1. a 2. Jedným zo základných predpokladov úspechu v sporovom konaní je unesenie dôkazného bremena, teda faktického preukázania tvrdených skutočností. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností nesie tá strana sporu, ktorá z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky, ide teda o tú stranu, ktorá existenciu takýchto skutočností tvrdí. Procesnoprávnym následkom neunesenia dôkazného bremena stranou sporu je jej neúspech v spore. Ak chce byť žalobca v spore úspešný, musí v žalobe uviesť skutočnosti odôvodňujúce ním uplatňovaný nárok voči žalovanému. O týchto skutočnostiach je povinný poskytnúť tzv. plný dôkaz. Vzhľadom na predložené listinné dôkazy, ako aj vykonaný výsluch žalobkyne, s prihliadnutím na vyjadrenia žalovaných, po zohľadnení všetkých okolností daného prípadu s ohľadom na vykonané dokazovanie dospel okresný súd k záveru, že žalobkyňa nepreukázala, že bola žalovanými 1. a 2. diskriminovaná z dôvodu pohlavia. Na druhej strane žalovaní svojou argumentáciou preukázali, že zásadu rovnakého zaobchádzania neporušili a nedošlo z ich strany k diskriminácii žalobkyne z dôvodu pohlavia. Žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno preukázať svoje skutkové tvrdenia ohľadom ňou tvrdenej a pociťovanej diskriminácie. Z obsahu spisu

nevyplývalo také konanie žalovaných, ktoré by zakladalo dôvodnosť vzniku diskriminačného konania vo vzťahu k žalobkyni. Žalobkyni nevzniklo ani právo na primerané finančné zadostučinenie, ktoré žalobkyňa navyše ani nijakým spôsobom bližšie neodôvodnila a neuviedla, ako dospela k žalovanej sume.

8. Záverom uzavrel, že sa stotožnil s námietkou nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného 2. v časti neudelenia súhlasu na štúdium žalovaným 1. Žalobkyňa žiadala, aby sa žalovaný 2. ospravedlnil za to, že v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania nemala prístup k odbornému vzdelávaniu ako mužskí kolegovia, v tejto časti žalovaný 2. nie je pasívne vecne legitímovaný, nakoľko podľa Rozkazu č. 19, ktorým sa ustanovuje rozsah personálnej právomoci a príslušnosť nadriadených konať a rozhodovať vo veciach služobného pomeru príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže, o udelení súhlasu so získaním alebo zvýšením vzdelania vyslaním príslušníka zboru na štúdium pri výkone štátnej služby na vysokej škole, koná a rozhoduje Generálny riaditeľ zboru. Navyše, navrhovaný petít, že žalobkyňa nemala prístup k odbornému vzdelávaniu, neobstojí, nakoľko je evidentné, že takéto znenie nie je pravdivé, keďže je nesporné, že žalobkyňa študovala a vyštudovala aj bez udelenia súhlasu, teda prístup k odbornému vzdelávaniu mala.

9. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku tak, že žalovaným 1. a 2., ktorí boli v konaní plne úspešní, priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

10. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalobkyňa a navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a s poukazom na odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b), f), h) Civilného sporového poriadku. Argumentovala tým, že okresný súd aplikoval všeobecnú úpravu dokazovania a úplne ignoroval existenciu špeciálnej úpravy, ktorú obsahuje § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona s poukazom na závery v odseku 51 a 53 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Neprenesením dôkazného bremena odňal žalobkyni možnosť preukázať, že v jej prípade postupoval žalovaný odlišne ako v prípadoch iných porovnateľných zamestnancov. Okresný súd svoje rozhodnutie neodôvodnil a dôsledne ani neaplikoval § 311 Civilného sporového poriadku. Nesúhlasí s poukazom prvoinštančného súdu v odseku 52 napadnutého rozsudku na závery uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 34/2013, ktoré sa týkalo štátnozamestnaneckého pomeru a nejednalo sa o antidiskriminačný spor. Žalobkyňa sa v tomto konaní neuchádzala o primeranú resp. adekvátnu funkciu ale o voľnú funkciu. Okresný súd vec nesprávne právne posúdil, keď konštatoval, že v prípade štátnozamestnaneckého pomeru nemôže dochádzať k diskriminácii kvôli verejnoprávnej povahe služobného pomeru. Poukázala na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ Sirdar C-273/97 a Kreil C-285/98.

11. Žalovaný 1. ani žalovaný 2. odvolanie nepodali, žalovaný 1. sa vyjadril k odvolaniu žalobkyne a uviedol, že napadnuté rozhodnutie navrhuje ako vecne správne potvrdiť. Žalobkyňa musela v konaní prioritne uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii. Až následne sa presúva dôkazné bremeno na žalovanú stranu. Rozhodnutie ÚS SR III. ÚS 34/2013 mal v konaní preukázať, že v služobnom pomere sa uplatňuje služobný postup striktnejšie ako v súkromnej sfére, pričom služobný postup nie je nárokovateľná položka. Subjektívne presvedčenie žalobkyne ešte nenapĺňa právne závery o diskriminácii. To, že okresný súd citoval uvedené rozhodnutie, neznamená, že rozhodol na jeho základe. Okresný súd rozhodol, že nedošlo k naplneniu § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona z dôvodu, že zo skutočností, ktoré uvádzala žalobkyňa, nebolo možné dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo.

12. K vyjadreniu žalovaného 1. sa vyjadrila žalobkyňa a uviedla, že žiadosť na oddelenie výkonu väzby - referent - spĺňala všetky predpoklady, zdravotnú spôsobilosť, odbornú spôsobilosť a prax, napriek tomu bola prijatá osoby z civilu. Žiadosť na oddelenie logistiky - skladník, spĺňala všetky požiadavky, zdravotnú spôsobilosť, odbornú spôsobilosť a prax. Miesto bolo obsadené mužským kolegom (C.), ktorý mal v zbore krajšiu prax. Bola prihlásená aj kolegyňa, ktorá sa však z dôvodu špecializovaného odborného vzdelania, výberového konania nezúčastnila. Výberové konanie malo diskriminačný charakter, nakoľko ďalšie dve rovnaké miesta boli obsadené ľuďmi z civilu, ktorí nemali prax ani vzdelanie. Žiadosť o prevedenie na funkciu VORŠ I. vedúci úseku administratívy organizačno-právneho oddelenia - plne spĺňala všetky požiadavky, napriek tomu bolo miesto obsadené kolegom (z oddelenia ochrany O.). Je klamstvo, že v čase prijatia žiadosti už bolo miesto obsadené kolegom, miesto bolo voľné 3

mesiac, hneď ako sa o ňom dozvedela podala 1 žiadosť poštou a 2. žiadosť priamo vedúcemu. Nebolo zriadené výberové konanie, preto sa domnieva, že po prejavení záujmu o toto miesto ho rýchlo obsadili mužským kolegom. Žiadosť sociálny pracovník oddelenia väzby - v tomto jedinom prípade nespĺňala odbornú kvalifikáciu v odbore sociálna práca. Žiadosť pedagóg oddelenia výkonu trestu - plne spĺňala požiadavky, nebolo zriadené výberové konanie, bol prijatý mužský kolega (Ing. O.), ktorý mal podstatne menšiu prax v zbere ako žalobkyňa a podľa rozkazu GR č. 33 nespĺňal odbornú kvalifikáciu. Žiadosť na GR - spĺňala všetky požiadavky, bol vybratý mužský kolega, ktorý neslúži v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov. Žiadosť na zástupcu vedúceho zmeny - v tomto jedinom prípade už v čase podania žiadosti nespĺňala zdravotnú spôsobilosť. Pripojila čestné prehlásenie Mgr. O. J. a čestné prehlásenie Mgr. Z. M..

13. K vyjadreniu žalobkyne k vyjadreniu žalovaného 1. k odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný 2., ktorý uviedol, že mu nie je zjavné, čím sa mal podľa názoru žalobkyne okresný súd navyše zaoberať. V sporovom konaní zaťažuje žalobcu povinnosť jednak poukázať, na ktoré konkrétne porušenie svojich práv poukazuje a súčasne podložiť svoje tvrdenia dôkazmi. Túto povinnosť v civilnom procese nie je možné neprípustným spôsobom prenášať na súd, resp. na iných účastníkov konania. Žalobkyňa opakovane poukazuje na jednotlivé žiadosti o predvedenie na iné oddelenia ústavu, resp. na iné funkcie. Za diskriminačné konanie považuje fakt, že jej žiadostiam nebolo zo strany ústavu vyhovie, resp. že na dané voľné funkčné miesta boli ustanovení mužskí kolegovia, prípadne prijaté osoby z civilného prostredia (teda novo-prijatí príslušníci ZVJS). Žalobkyňa v spore zaťažovalo dôkazné bremeno, t.j. bola povinná preukázať že došlo k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania. Žalobkyňa, zrejme ignorujúc akékoľvek dôkazy v jej neprospech (napr. Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV ÚS 16/09), navyše rozširuje pohnútku diskriminácie nad samotný antidiskriminačný zákon, kedy za pohnútku považuje okrem pohlavia i fakt, že na voľné funkčné miesto mali byť prijaté osoby z civilného prostredia. Ku všetkým žiadostiam žalobkyne o prevedenie na iné oddelenia, resp. na iné funkcie sa vyjadril listom č. ÚVTOSaÚVV-spor-17-4/13-2018 zo dňa 28.12.2018. Považuje za relevantné reflektovať na tvrdenia žalobkyne, ktorá priznáva, že na jednu žiadosť nespĺňala kvalifikačné predpoklady vzdelania. Taktiež priznáva, že v prípade jej žiadosti o prevedenie na funkciu zástupcu vedúceho zmeny úseku strážnej činnosti oddelenia ochrany nespĺňala zdravotnú spôsobilosť. V danej veci je potrebné uviesť, že na predmetnú voľnú funkciu zástupcu vedúceho zmeny úseku strážnej činnosti oddelenia ochrany bola ustanovená príslušníčka ústavu, čím je možné vyvrátiť domnienku žalobkyne o údajnej diskriminácii z dôvodu pohlavia. Skutočnosť, že žalobkyňa nebola na základe jej žiadosti vyhovie nemožno spájať s nerovnakým zaobchádzaním, t.j. nejednotným prístupom na „kariérny postup“. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 34/2013. K jednotlivým žiadostiam o prevedenie sa vyjadrujú dotknutí vedúci konkrétnych oddelení, t.j. či súhlasia s prevedením alebo nie. Pri rozhodovaní riaditeľa ústavu o vyhovení/nevyhovení žiadosti je možné brať do úvahy i doterajší postoj príslušníka k plneniu služobných povinností (napr. disciplinárne konania), systemizáciu funkčných miest (tzn. ministrom spravodlivosti SR určené tabuľky zloženia počtov príslušníkov na jednotlivých oddeleniach) a jej obsadenosť. Pri rozhodovaní o ustanovení do voľných funkcií príslušníkov je potrebné prihliadať i na obsadenosť jednotlivých oddelení so zámerom dôsledného plnenia povinností pri potrebe dostatočného množstva personálu. O ustanovení do funkcie preto rozhodujú nadriadení v spojitosti s aktuálnymi potrebami v zbere, čím sa sleduje oprávnený záujem, ktorý je primeraný a nevyhnutný na dosiahnutie plnenia úloh v pôsobnosti zboru. Pri rozhodovaní o žiadostiach o prevedenie na inú funkciu je okrem iného možné brať do úvahy i tzv. disciplinárnu minulosť príslušníka, teda doterajší postoj k plneniu služobných povinností, pričom menovanej boli udelené disciplinárne opatrenia ako i výčitka (prvé disciplinárne konanie voči menovanej bolo začaté 1.2.2016, druhé disciplinárne konanie bolo začaté dňom 3.11.2017, tretie a posledné disciplinárne konanie bolo začaté dňa 16.3.2018).

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej CSP), po zistení, že odvolanie žalobkyne bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolatelia použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolaní (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku

bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nie je možné vyhovieť, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 CSP.

15. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobkyne, bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobu I. výrokom zamietol (žalovaný 1. a žalovaný 2. porušili zásadu rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných vzťahoch a obdobných pracovných vzťahoch vo vzťahu k žalobkyni, čím značným spôsobom znížili jej spoločenské uplatnenie, žalovanému 1. a žalovanému 2. sú povinní upustiť od svojho konania a napraviť tak protiprávny stav a to tak, že zabezpečia, aby žalobkyňa mala taký istý prístup k vedúcim funkciám a k odbornému vzdelávaniu ako mužskí kolegovia, žalovaný 1. a žalovaný 2. sú povinní písomne sa žalobkyni ospravedlniť a to v nasledujúcom znení: „Ústav na výkon trestu odňatia slobody a Ústav na výkon väzby v Leopoldove, so sídlom Gucmanova 670/19, 920 41 Leopoldov, sa týmto ospravedľuje žalobkyni za to, že jej práva a právom chránené záujmy boli dotknuté diskriminačným konaním v súvislosti s porušením zásady rovnakého zaobchádzania v pracovných vzťahoch a obdobných pracovných vzťahoch, v dôsledku čoho nemala prístup k vedúcim funkciám a odbornému vzdelávaniu ako mužskí kolegovia“, žalovaný 1. a žalovaný 2 sú povinní doručiť písomné vyhotovenie ospravedlnenia na adresu trvalého bydliska žalobkyne a tiež ho vystaviť v sídle žalovaného na viditeľné a dobre prístupné miesto, žalovaný 1. a žalovaný 2. sú povinní zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 10.000,- Eur) a II. výrokom priznal žalovaným nárok na náhradu trov konania a to s poukazom na odvolacie argumenty uplatnené odvolateľom.

16. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec aj v napadnutom rozsahu i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť a preto nemôže dať za pravdu odvolateľke.

17. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu žalobkyne, odvolací súd považuje za podstatné uviesť nasledovné:

18. Podľa § 307 CSP, antidiskriminačný spor je spor, ktorý sa týka porušenia zásady rovnakého zaobchádzania podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou.

19. Antidiskriminačné spory predstavujú osobitnú množinu sporov v civilnom súdnom konaní. Tieto spory patria do skupiny sporov, pre ktoré sú príznačné tzv. procesné odklony. Tieto odôvodňujú svoju legitimitu svojou eurokonformitou a neposlednom rade majú svoje nespochybniteľné miesto v rámci ustanovení Civilného sporového poriadku v súvislosti s vymožitelnosťou práva na rovnaké zaobchádzanie.

20. Podľa § 2 ods. 1 antidiskriminačného zákona, dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania spočíva v zákaze diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmýšľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu alebo iného postavenia Ustanovenia antidiskriminačného zákona upravujú porušenie zásady rovnakého zaobchádzania expressis verbis. Napriek tomu je z týchto ustanovení zrejmé, že k porušeniu uvedenej zásady dochádza pri diskriminácii zo zákonom vymedzených dôvodov. Výpočet diskriminačných dôvodov je relatívne otvorený, keďže diskriminačný dôvod iného postavenia zahŕňa aj situácie, ktoré nie sú výslovne uvedené v enumerácii týchto dôvodov a predstavuje variabilný prvok v prípade situácií, ktoré zákonodarca nepredvídal. Súd v prípade posudzovania konkrétneho prípadu, v rámci ktorého obeť diskriminácie namietala porušenie zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu iného postavenia, aplikuje induktívny myšlienkový proces. Pomocou spoločného posudzovania výslovne uvedených dôvodov diskriminácie teda zisťuje, čo tieto dôvody spája a vystihuje. Účelom opísaného myšlienkového pochodu sudcu má

byť zistenie, či ním posudzovaný dôvod iného postavenia, ktorý môže predstavovať „nový“ dôvod diskriminácie, je možné zahrnúť pod konštrukciu porušenia zásady rovnakého zaobchádzania z dôvodu iného postavenia. Dodržiavanie zásady rovnakého zaobchádzania teda predstavuje rešpektovanie zákazu diskriminácie z dôvodu pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, rasy, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického alebo iného zmysľania, národného alebo sociálneho pôvodu, majetku, rodu, vyššie uvedeného iného postavenia. Spor spočívajúci v otázke porušenia dodržiavania zásady rovnakého zaobchádzania má teda svoje mantinely v antidiskriminačnej legislatíve, t. j. v hmotnom práve, ktorého súčasná podoba je výsledkom dlhodobého vývoja a ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít predovšetkým na nadnárodnej úrovni. Slovenská antidiskriminačná legislatíva poskytuje obetiam porušenia zásady rovnakého zaobchádzania extenzívnu mieru ochrany. Jej reflexiou je demonštratívny výpočet antidiskriminačných dôvodov. To však neznamená, že pod antidiskriminačný dôvod iného postavenia možno subsumovať akékoľvek dôvody. Je záujmom zákonodarcu, aby išlo len o také prípady, ktoré sú rovnako alebo obdobne závažné ako dôvody vyjadrené v zákone *expressis verbis*.

21. Podľa § 11 ods. 1 antidiskriminačného zákona konanie vo veciach súvisiacich s porušením zásady rovnakého zaobchádzania sa začína na návrh osoby, ktorá namieta, že jej právo bolo dotknuté porušením zásady rovnakého zaobchádzania (ďalej len "žalobca"). Žalobca je povinný v návrhu označiť osobu, o ktorej tvrdí, že porušila zásadu rovnakého zaobchádzania (ďalej len "žalovaný"), ods. 2 žalovaný je povinný preukázať, že neporušil zásadu rovnakého zaobchádzania, ak žalobca oznámi súdu skutočnosť, z ktorých možno dôvodne usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Diskriminovaná osoba sa môže domáhať najmä toho, aby porušiteľ zásady rovnakého zaobchádzania upustil od svojho konania. Obet' diskriminácie sa môže tiež domáhať nápravy protiprávneho stavu, ak je to možné, alebo poskytnutia zadosťučinenia, ktoré má zväčša požadovanú formu verejného ospravedlnenia. V prípade, že morálna satisfakcia v podobe ospravedlnenia nepostačuje, môže sa obeť diskriminácia domáhať aj náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Sumu náhrady nemajetkovej ujmy určí súd po zvážení všetkých okolností prípadu, pričom prihliadne najmä na závažnosť a mieru vzniknutej ujmy u obeť diskriminácie ako aj časový aspekt protiprávneho stavu.

22. Antidiskriminačné spory s poukazom na ustanovenie § 307 CSP uvedeného v odseku 19 predstavujú osobitnú množinu sporov v civilnom súdnom konaní. Aby bolo možné hovoriť o porušení zásady rovnakého zaobchádzania, musí existovať dôvodný záver o porušení zákazu diskriminácie. Tento zákaz nie je vyjadrený len v antidiskriminačnom zákone, ale možno ho nájsť aj v ustanoveniach iných právnych predpisov. Zákon síce nekladie na žalobcu povinnosť vecného odôvodnenia návrhu na začatie civilného súdneho konania vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, avšak samotná žaloba musí spĺňať kvalitatívnu podmienku porušenia tejto zásady *prima facie*. V prvom rade musí žalobca preukázať pri namietaní určitej formy diskriminácie, že existuje (existoval) rozdiel v zaobchádzaní s ním, v porovnaní s inou osobou, ktorá sa nachádza v rovnakej alebo podobnej situácii. Ďalšou podmienkou je preukázanie, že napadnutým konaním vznikla prípadnej obeť diskriminácie nejaká nevýhoda. Medzi dôvodom rozdielného zaobchádzania a vzniknutou nevýhodou musí existovať kauzálna súvislosť. Ani zásada *prima facie* nezbavuje žalobcu dôkaznej povinnosti automaticky. Ak má žalobca objektívne možnosť získať dôkazné prostriedky za účelom preukázania svojich tvrdení, je v jeho záujme, aby tieto dôkazné prostriedky v žalobe uviedol. Ak sa tak nestane, vystavuje sa tým, okrem iného postupu súdu, ktorý neaplikuje procesný inštitút preneseného dôkazného bremena automaticky, ale až potom, čo dospeje k dôvodnému záveru o možnom porušení práva na rovnaké zaobchádzanie. Ak súd k takémuto záveru nedospeje, vystavuje sa žalobca riziku procesného následku nesplnenia dôkaznej povinnosti, ktorým je zamietnutie žaloby. Subjektívny názor sťažovateľa na diskrimináciu jeho osoby nie je dôvodom na prijatie záveru, že vo vzťahu k nemu mohlo dôjsť k diskriminačnému postupu. Z vnútroštátnej právnej úpravy (od 1. júla 2004 § 11 ods. 2 zákona č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon) v znení neskorších predpisov totiž vyplýva, že dôkazné bremeno v sporoch týkajúcich sa porušenia zásady rovnakého zaobchádzania nezaťažuje len a výlučne žalovanú stranu, ale zaťažuje aj žalobcu. Žalobca musí prioritne uniesť dôkazné bremeno týkajúce sa skutočností, z ktorých možno odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii jeho osoby. Žalobca musí tvrdiť a zároveň aj predložiť také dôkazy (uniesť dôkazné bremeno), z ktorých možno dôvodne usúdiť, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania došlo. Súčasne musí tvrdiť, že pohnútkou diskriminačného konania je napr. jeho rasa či etnická príslušnosť (pôvod), pohlavie a pod. Až následne sa

presúva dôkazné bremeno na žalovanú stranu, ktorá má právo preukazovať svoje tvrdenia, že neporušila zásadu rovnakého zaobchádzania (uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 16/09). Ustanovenie § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona je primietnutím smernice Rady EÚ 2000/43/EC zo dňa 29.6.2000 (ktorou sa ustanovuje zásada rovnakého zaobchádzania medzi osobami bez ohľadu na ich rasový alebo etnický pôvod do občianskeho súdneho konania Slovenskej republiky ohľadne dôkazného bremena v sporoch, kde osoby tvrdia, že voči nim došlo k priamej či nepriamej diskriminácii).

23. Súd prvej inštancie postupoval správne ak vec právne posudzoval nielen podľa ustanovení antidiskriminačného zákona, ale vzhľadom na služobné zaradenie žalobkyne u žalovaného 2. na funkcii samostatný strážny aj podľa ustanovení zákona o štátnej službe (zákona č. 73/1998 Z. z.), ktorý sa vzťahuje aj na štátnu službu príslušníkov Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, ku ktorému je patrí aj žalobkyňa. Vo vzťahu k žalobkyňou tvrdenému porušeniu zákazu diskriminácie z dôvodu pohlavia okresný súd uzavrel (a odvolací súd sa s tým stotožňuje), že žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno (ohľadom skutkového tvrdenia ohľadom ňou tvrdenej a pociťovanej diskriminácie), a teda podľa odvolacieho súdu nepreukázala skutočnosti, ktoré by na základe racionálneho posúdenia založili prenos dôkazného bremena na žalovaných, t. j. skutočnosti, z ktorých by bolo možné odvodiť, že došlo k priamej alebo nepriamej diskriminácii jej osoby, keďže na prenesenie dôkazného bremena v takomto spore zo strany žalobcu na žalovaného nestačí len tvrdenie žalobcu, že zo strany žalovaného došlo k jeho diskriminácii, ale je potrebné, aby žalobca predložil také relevantné dôkazy, z ktorých možno dôvodne (teda bez zásadnejších dôvodných pochybností) usudzovať, že k porušeniu zásady rovnakého zaobchádzania v jeho prípade došlo. S ohľadom na uvedené aj v odseku 22 sa odvolací súd nestotožnil s námietkou žalobkyne, že okresný súd ignoroval existenciu špeciálnej úpravy § 11 ods. 2 antidiskriminačného zákona v odsekoch 51 a 53 odôvodnenia napadnutého rozsudku. Zároveň sa nemožno stotožniť, že neprenesením dôkazného bremena na žalovaného došlo k odňatiu žalobkyňi preukázať, že žalovaný v jej prípade postupoval odlišne v porovnateľných prípadoch (pričom ani v odvolaní žalobkyňa tieto porovnateľné prípady bližšie neoznačila).

24. V nadväznosti na odsek 23 odvolací súd poukazuje na to, že žalobkyňa v súvislosti s podanými žiadosťami o služobné voľno žalovanému 1. (zo dňa 16.9.2015 a zo dňa 2.1.2017) a žiadosťami podanými žalovanému 2. (zo dňa 3.5.2016 o prevedenie na oddelenie výkonu väzby, zo dňa 1.11.2016 o prevedenie na oddelenie výkonu väzby, zo dňa 10.12.2016 o prevedenie na inú funkciu - referent režimovej činnosti oddelenia výkonu väzby, zo dňa 18.4.2017 o prevedenie na inú funkciu - referent referátu príjmu úseku administratívy organizačno-právneho oddelenia ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, zo dňa 21.8.2017 o prevedenie na inú funkciu pedagóg úseku pedagogických a psychologických činností oddelenia výkonu trestu ústavu, zo dňa 22.9.2017 o prevedenie - odborný referent úseku výstrojno-výzbrojného oddelenia logistiky ústavu Leopoldov, zo dňa 4.10.2017 o prevedenie na inú funkciu - odborný referent úseku výstrojno-výzbrojného oddelenia logistiky ústavu Leopoldov, zo dňa 10.11.2017 o prevedenie na inú funkciu - zástupcu vedúceho zmeny oddelenia ochrany, zo dňa 7.11.2017 o prevedenie na inú funkciu - sociálny pracovník oddelenia výkonu väzby ústavu Leopoldov, neoznačila v žalobe ani počas konania súde prvej inštancie konkrétnu osobu v porovnaní, s ktorou existoval rozdiel v zaobchádzaní, a ktorá sa nachádza v rovnakej alebo podobnej situácii (ako žalobkyňa), ktorej bola podľa rozhodnutia Lekárskej posudkovej komisie II zo dňa 14.3.2017 ponechaná zdravotná kvalifikácia C (spôsobilý na výkon štátnej služby policajta s obmedzením bez nočných zmien, bez expozície RTG žiarenia na dva roky).

25. Podľa § 311 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré žalobca nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

26. V prípade antidiskriminačných sporov môže súd aj nad rámec dôkazov navrhovaných žalobcom vykonať ďalšie dôkazy, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Uplatní sa teda vyšetrovací princíp, čo je zásadný odklon od všeobecnej úpravy procesného dokazovania, ktorá spočíva na prejednacím princípe. Všeobecná úprava je založená na kontradiktórnosti procesu, v ktorom proti sebe stoja dve strany s protichodným záujmom na výsledku sporu, a na procesnej aktivite sporových strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení.

V zásade to znamená, že u antidiskriminačného sporu ako sporu s ochranou slabšej strany sa súd nebude musieť v plnej miere spoliehať na to, že slabšia strana v konaní sama predloží všetky dôkazy na podporu svojich tvrdení. Súd môže prevziať dôkaznú iniciatívu a aj bez návrhu účastníkov konania môže obstaráť a zabezpečiť dôkazy. Je potrebné však poukázať na to, že na

rozdiel od ustanovení Civilného mimosporového poriadku, ktorý ukladá povinnosť súdu vykonať dôkazy na zistenie skutočného stavu vecí, Civilný sporový poriadok v uvedenom ustanovení dáva súdu síce možnosť prekročiť to, čo strany navrhujú, teda súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré neboli slabšou stranou navrhnuté, no naplnenie tejto možnosti sa nedá nijako vynucovať ani zabezpečiť.

27. Žalobkyňa namietala, že prvoinštančný súd dôsledne neaplikoval § 311 CSP (uvedené bližšie nijako nekonkretizovala), s čím sa odvolací súd nestotožnil poukazujúc na uvedené v odseku 25, keď predmetné ustanovenie neobsahuje povinnosť súdu ale dáva súdu možnosť vykonania dôkazov, ktoré neboli žalobcom v antidiskriminačnom spore navrhnuté.

28. Nesúhlas žalobkyne s poukazom súdu prvej inštancie na uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 34/2013 v odseku 52 odôvodnenia napadnutého rozsudku podľa odvolacieho súdu neobstojí, napriek tomu, že možno žalobkyňu prisvedčiť v tom, že sa nejednalo o antidiskriminačný spor. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie (len) podporne poukázal na závery Ústavného súdu SR, čím zdôraznil skutočnosť, že zákonná úprava služobného pomeru príslušníkov ozbrojených zborov poskytuje príslušníkom v služobnom pomere, teda aj žalobkyňu, nižšiu mieru ochrany, než je tomu u zamestnancov v pracovnom pomere. Ale už nekonštatoval záver, že v prípade štátnozamestnaneckého pomeru nemôže dochádzať k diskriminácii kvôli verejnoprávnej povahe služobného pomeru, čo teda nedôvodne namietala žalobkyňa. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na § 2a zákona o štátnej službe (ktorý citoval v odseku 44 odôvodnenia napadnutého rozsudku aj súd prvej inštancie), a ktorý sa týka aj žalobkyne, podľa ktorého práva ustanovené zákonom o štátnej službe sa zaručujú rovnako (aj) príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v pracovnoprávných a obdobných právnych vzťahoch ustanovenou osobitným zákonom (antidiskriminačný zákon).

29. Podľa § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

30. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

31. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

32. Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnil rozsudok, stručne, jasne a výstižne vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, akými úvahami sa pri ich hodnotení riadil a ako vec právne posúdil, čím splnil zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd sa v rozsahu postačujúcom pre správne rozhodnutie vo veci samej vysporiadal s námietkami žalobcu a jeho právnu argumentáciu. Podľa odvolacieho súdu v danom prípade neobstojí ani námietka žalobcu, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný s ohľadom na už vyššie uvedené. Zo strany súdu prvej inštancie podľa odvolacieho

súdu nedošlo k nesprávnemu procesnému postupu a to k absencii riadneho odôvodnenia rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami (§ 220 ods. 2 CSP) vo vzťahu k odôvodneniu vyhovievania žalobe. Zároveň podľa odvolacieho súdu teda nedošlo ani k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keď rozhodnutie okresný súd fakticky v relevantných záveroch riadne právne aj vecne odôvodnil na strane 51 až 54 (s ktorými sa odvolací súd stotožnil).

33. Podľa § 366 písm. a) CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

34. Podľa § 384 ods. 3 CSP, odvolací súd môže doplniť dokazovanie za podmienok uvedených v § 366.

35. V súvislosti s predloženými čestnými prehláseniami Ing. Z. M. a Mgr. O. J. odvolací súd uvádza, že s poukazom na § 366 v spojení s § 384 ods. 3 CSP nedoplnil dokazovanie, keď neboli splnené zákonné predpoklady, keď žalobkyňa nepreukázala, že predložené písomné doklady nemohla použiť bez svojej viny v doterajšom konaní.

36. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

37. S poukazom na vyššie uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie žalobu žalobkyne (v celom rozsahu) zamietol (I. výrok) rozhodol vecne správne a preto odvolací súd po vysporiadaní sa s podstatnými tvrdeniami odvolateľky, s použitím § 387 ods. 1 a 2 CSP napadnutý rozsudok v tejto časti potvrdil, vrátane rovnako vecne správneho výroku o náhrade trov konania (II. výrok), odvolaním napadnutý bez uvedenia osobitných odvolacích dôvodov.

38. V odvolacom konaní plne úspešným žalovaným odvolací súd priznal nárok náhradu trov konania voči žalobkyne v plnom rozsudku podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP, keďže nezistil dôvody odôvodňujúce na postup podľa § 257 CSP. O výške náhrady trov konania v takom prípade v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).